

Gorzów Wlkp., 12 października 2015r.

Wojewoda Lubuski
Katarzyna Osos

NK-II.431.1.2.2015.JJęd

Pan
Włodzimierz Siarkiewicz
Powiatowy Inspektor
Nadzoru Budowlanego
w Międzyrzeczu

**Wystąpienie pokontrolne
z kontroli przeprowadzonej w trybie zwykłym w Powiatowym Inspektoracie
Nadzoru Budowlanego w Międzyrzeczu**

Na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 2 ustawy o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. 2011.185.1092) w dniach od 10 marca do 10 kwietnia 2014 r. pracownicy Wydziału Nadzoru i Kontroli Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp., :

- Justyna Jędrzejewska -inspektor wojewódzki - przewodnicząca zespołu,
- Robert Burek - inspektor wojewódzki - członek zespołu,

przeprowadzili w Powiatowym Inspektoracie Nadzoru Budowlanego w Międzyrzeczu kontrolę w trybie zwykłym, której przedmiotem była ocena prawidłowości i rzetelności prowadzonych postępowań administracyjnych w zakresie ujawnionych samowoli budowlanych.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2014 r.

Do projektu wystąpienia pokontrolnego zastrzeżenia nie zostały wniesione. Wobec powyższego stosownie do art. 47 ustawy o kontroli w administracji rządowej przekazuję Panu niniejsze wystąpienie pokontrolne.

1. Zakres działalności objęty kontrolą.

W toku kontroli sprawdzono prowadzone postępowania administracyjne z zakresu ujawnionych samowoli budowlanych, o których mowa w art. 48, 49b, 50 i 51 ustawy z dnia 7 lipca 1994r. Prawo budowlane (Dz.U.2013.1409 j.t.) oraz prowadzone postępowania egzekucyjne w sprawach samowoli budowlanych.

2. Cel kontroli.

Celem kontroli była ocena sposobu prowadzenia postępowań administracyjnych w sprawach stwierdzonych samowoli budowlanych, które zgodnie z art. 83 ust. 1 ustawy – Prawo budowlane stanowi jedno z zadań Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego. Szczegółowym celem kontroli było sprawdzenie jak prowadzone są postępowania od momentu ujawnienia samowoli budowlanych do chwili wyegzekwowania nałożonych obowiązków.

Ocenie podlegały m.in.: prawidłowość prowadzenia postępowań administracyjnych dotyczących wstrzymania robót budowlanych, nakazu rozbiórki obiektów budowlanych, wyznaczania terminu na uzupełnienie dokumentów niezbędnych do zalegalizowania samowoli budowlanych, ustalania opłat legalizacyjnych oraz skuteczność postępowań egzekucyjnych w administracji.

3. Zakres odpowiedzialności.

Funkcję Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego od 28 sierpnia 2008r.sprawuje Pan Władysław Siarkiewicz.

Regulaminem Organizacyjnym Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Międzyrzeczu ustalone zostały stanowiska pracy do spraw:

- inspekcji i kontroli,
- orzecznictwa i obsługi prawnej,
- organizacyjno – administracyjnych,
- przejmowania obiektów do użytkowania i legalizacji samowoli,
- księgowo-kadrowych.

Zgodnie z § 8 ust. 4 i §9 ust.4 regulaminu do zakresu zadań na stanowisku inspekcji i kontroli należy m.in. rozpatrywanie zgłoszeń i udział w postępowaniach dotyczących samowoli budowlanych, a do zadań stanowiska orzecznictwa i obsługi prawnej należy m.in. instruktaż i nadzór w postępowaniach egzekucyjnych.

W powiatowym inspektoracie zatrudnionych jest 5 pracowników, w tym jeden na 1/2 etatu (główna księgowa).

4. Ustalenia kontroli.

W okresie objętym kontrolą w powiatowym inspektoracie prowadzono 68 (29 – w 2013r. i 39 w 2014r.) spraw z zakresu samowoli budowlanych. Kontrolą objęto wszystkie sprawy. Ponadto kontroli poddano 14 spraw wszczętych w latach poprzedzających badany okres lecz zakończonych w latach 2013-2014.

Informacje o możliwości wystąpienia samowoli budowlanych wpływają do Powiatowego Inspektora głównie jako skargi lub donosy od osób prywatnych. W przypadkach potwierdzenia zarzutów zgłaszanych przez skarżących, Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego podejmował postępowania administracyjne mające na celu doprowadzenie obiektów budowlanych do stanu zgodnego z prawem.

Z analizy akt przedstawionych kontrolującym wynika, że sprawy prowadzone były z naruszeniem terminów oraz w sposób przewlekły. Ustalono, że sprawy były załatwiane od 3 miesięcy do 3 lat. Taki sposób prowadzenia spraw narusza nie tylko zasady ogólne postępowania administracyjnego – zasadę pogłębiania zaufania do działań organów administracji publicznej (art.8 k.p.a.) , zasadę szybkości postępowania (art. 12 k.p.a.) ale również przepisy art. 35, art. 36 k.p.a. oraz art. 48 ust.4, art. 51 prawa budowlanego.

Przewlekłość postępowania stwierdzono w sprawach: SI-7355-24/2011, SI-7355-6/2012, SI-7355-10,11/2012, SI-7355-21/2012, SI-7355-26/2012, SI-7355-31,32/2012, SI-7355-35,36/2012, SI-7355-38,39/2012, SI-7355-3,3a,4,5/2013, SI-7355-7-12/2013, SI-7355-14,14a,-17/2013, SI-7355-19-21,23-27/2013, SI-7355-1-8/2014, SI-7355-12/2014, SI-7355-16-21a/2014, SI-7355-22-26/2014, SI-7355-28-31/2014, SI-7355-33-38/2014.

Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego wyjaśnił, że nieterminowość i przewlekłość załatwianych spraw wynika z dużej ilości prowadzonych spraw i braków kadrowych w jednostce. Poinformował również, że wielokrotnie zwracał się do Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego o dodatkowe środki na etaty ale ich nie otrzymał.

[akta kontroli str. 2]

Powiatowy inspektor nadzoru budowlanego, zgodnie z art. 90 ustawy – Prawo budowlane, powinien z urzędu zgłaszać do prokuratury zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa – samowoli budowlanej. Obowiązek ten nie został dochowany w sprawach : SI-7355-24/2011, SI-7355-32/2012, SI-7355-39/2012, SI-7355-2/2013, SI-7355-24/2013, SI-7355-26/2013, SI-7355-27/2013, SI-7355-5/2014, SI-7355-17/2014, SI-7355-31/2014.

W złożonych wyjaśnieniach Powiatowy Inspektor stwierdził, że nie zawiadamia prokuratury w sytuacji wykonania robót budowlanych w warunkach samowoli budowlanej, dla których właściwym trybem rozstrzygania są art. 50 i 51 ustawy Prawo budowlane, w przypadkach wystąpienia istotnego

odstępstwa od pozwolenia na budowę (zgodnie z Prawem budowlanym jest to wykroczenie), w przypadkach gdy ze zgromadzonej dokumentacji wynika, że nastąpiło przedawnienie karalności.

[akta kontroli str. 3]

W świetle obowiązujących przepisów, Powiatowy Inspektor powinien każdorazowo powiadomić prokuraturę, jeżeli w wyniku przeprowadzonego postępowania stwierdzi, że roboty budowlane wykonane zostały lub są wykonywane z naruszeniem art.48, 49 b, art.50 ust.1 pkt 1 i pkt 2 ustawy –prawo budowlane.

Do dnia zakończenia kontroli nie potwierdzono wykonania decyzji ostatecznych w następujących sprawach: SI-7355-24/2011, SI-7355-6/2012, SI-7355-36/2012, SI-7355-39/2012, SI-7355-8/2013, SI-7355-11/2013, SI-7355-12/2014, SI-7355-24/2014. Na podstawie złożonych wyjaśnień ustalono, że ze względu na ograniczone zasoby kadrowe, kontrole realizacji przez inwestorów decyzji ostatecznych dokonywane są w miarę możliwości organizacyjnych – przy okazji innych wizji lokalnych. W trakcie trwania kontroli kontrolującym okazano pisma z dnia 8 kwietnia br., w których wyznaczono terminy sprawdzenia wykonania obowiązków nałożonych ww. sprawach – wysłano zawiadomienia o kontroli.

W przypadku budowy prowadzonej w warunkach istotnego odstępstwa od zatwierdzonego projektu budowlanego lub innych warunków pozwolenia na budowę, organ nadzoru budowlanego przeprowadza postępowanie naprawcze w trybie art. 50-51 ustawy prawo budowlane. Wart. 50 ust. 1 pkt 1-4prawa budowlanego określone zostały cechy robót budowlanych, w odniesieniu do których organ orzeka o wstrzymaniu prowadzenia robót budowlanych w przypadkach innych niż określone w art. 48 ust. 1 lub w art. 49b ust. 1.Postanowienie o wstrzymaniu robót budowlanych traci moc prawną po upływie 2 miesięcy od dnia doręczenia, chyba że w tym terminie zostanie wydana decyzja, o której mowa w art. 50a pkt 2 albo w art. 51 ust. 1. Termin 2 miesięcy jest okresem, w którym organ nadzoru budowlanego powinien przeprowadzić niezbędne postępowanie wyjaśniające i ewentualnie wdrożyć postępowanie naprawcze. Upływ tego terminu i niepodjęcie jednej z decyzji przewidzianych przepisem art.51 prawa budowlanego oznacza, że ustaje zakaz prowadzenia tych robót. W myśl art. 51 prawa budowlanego przed upływem 2 miesięcy od dnia wydania postanowienia, o wstrzymaniu prowadzenia robót budowlanych powiatowy inspektor nadzoru budowlanego w drodze decyzji, w przypadku istotnego odstąpienia od zatwierdzonego projektu budowlanego lub innych warunków pozwolenia na budowę, nakłada obowiązek sporządzenia i przedstawienia projektu budowlanego zamiennego, uwzględniającego zmiany wynikające z dotychczas wykonanych robót budowlanych oraz - w razie potrzeby - wykonania określonych czynności lub robót budowlanych w celu doprowadzenia wykonywanych robót budowlanych do stanu zgodnego z prawem. W przypadku niewykonania w terminie powyższego obowiązku, powiatowy inspektor nadzoru budowlanego jest zobowiązany wydać decyzję nakazującą zaniechanie dalszych robót budowlanych bądź rozbiórkę obiektu lub jego części, bądź doprowadzenie obiektu do stanu poprzedniego.

Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Międzyrzeczu w sprawach: SI-7355-24/2011, SI-7355-6/2012, SI-7355-10/2012, SI-7355-21/2012, SI-7355-31/2012, SI-7355-32/2012, SI-7355-36/2012, SI-7355-3a/2013, SI-7355-5/2013, SI-7355-7/2013, SI-7355-8/2013, SI-7355-14/2013, SI-7355-14a/2013, SI-7355-15/2013, SI-7355-19/2013, SI-7355-24/2013, SI-7355-25/2013, SI-7355-27/2013, SI-7355-12/2014, SI-7355-14/2014, SI-7355-16/2014, SI-7355-17/2014, SI-7355-20/2014, SI-7355-21/2014, SI-7355-22/2014, SI-7355-26/2014, SI-7355-28/2014, SI-7355-33/2014, SI-7355-35/2014. nie dopełnił wskazanego wyżej obowiązku i nie wydał w terminie dwóch miesięcy od wydania postanowienia decyzji nakazujących dokonanie określonych czynności.

Z wyjaśnień Powiatowego Inspektora wynika, że w przypadku niedostarczenia określonych postanowieniem dokumentów nie są wydawane decyzje o rozbiórce obiektu bezpośrednio po upływie wskazanego terminu. Organ nadzoru w pierwszej kolejności umożliwia legalizację obiektu, bez względu na fakt, że brak złożenia wymaganych dokumentów w określonym przez organ terminie zobowiązuje organ nadzoru budowlanego do orzeczenia nakazu rozbiórki obiektu budowlanego lub jego części.

[akta kontroli str. 4,5]

Analiza przedłożonych kontrolującym akt wykazała, że 9 spraw pozostawiono bez zakończenia, nie wydano decyzji nakazującej inwestorowi rozbiórkę obiektu bądź jego doprowadzenie do zgodności z prawem lub wydano jedynie postanowienia nakazujące dostarczenie ekspertyz. Dotyczy to spraw: SI-7355-3/2013, SI-7355-3a/2013, SI-7355-14a/2013, SI-7355-27/2013, SI-7355-16/2014, SI-7355-20/2014, SI-7355-21/2014, SI-7355-34/2014, SI-7355-38/2014. W trakcie trwania czynności kontrolnych, podjęte zostały działania zmierzające do zakończenia 4 spraw - wyznaczono termin do zapoznania się z zebraną dokumentacją, wyznaczono termin przeprowadzenia oględzin w celu sprawdzenia wykonania obowiązków nałożonych inwestorowi.

[akta kontroli str. 6]

W okresie objętym kontrolą prowadzone były dwa postępowania egzekucyjne. Oba zakończyły się wydaniem postanowień o nałożeniu grzywny w celu przymuszenia. W jednym przypadku inwestor dokonał rozbiórki, w związku z tym postanowieniem umarżono nałożoną grzywnę. Powiatowy Inspektor nie umorzył natomiast opłaty za wydanie postanowienia o nałożeniu grzywny w celu przymuszenia w wysokości 68,00zł.

W drugim przypadku inwestor złożył zażalenie na postanowienie o nałożeniu grzywny w celu przymuszenia o Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Gorzowie Wlkp. Wojewódzki Inspektor Nadzoru Budowlanego utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie i nałożył na inwestora obowiązek uiszczenia opłaty za czynności egzekucyjne. Wniesiona skargę inwestora na to postanowienie Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gorzowie Wlkp. oddalił. Wyrok stał się prawomocny z dniem 21 marca 2015r.

Do dnia zakończenia kontroli żaden ze zobowiązanych inwestorów nie uiścił kosztów postępowania. Po zakończeniu kontroli kontrolerzy otrzymali informację, o skierowaniu do Naczelnika Urzędu Skarbowego w Międzyrzeczu wniosku o wyegzekwowanie nałożonej grzywny.

Odpowiedzialność za stwierdzone nieprawidłowości ponosi Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Międzyrzeczu oraz pracownicy zatrudnieni na stanowiskach do spraw inspekcji i kontroli, oraz przejmowania obiektów do użytkowania i legalizacji samowoli.

5. Ocena skontrolowanej działalności.

Prowadzenie postępowań administracyjnych w kontrolowanym zakresie ocenia się negatywnie.

Przedstawiając powyższe ustalenia zalecam:

- 1) rozpatrywanie i załatwianie spraw bez zbędnej zwłoki,
- 2) zgłaszanie do Prokuratury zawiadomień o popełnieniu przestępstw samowoli budowlanej, zgodnie z art. 90 ustawy Prawo budowlane.
- 3) egzekwowanie wykonania decyzji nakazujących rozbiórkę.

W terminie 30 dni liczonym od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, proszę o pisemną informację o sposobie wykorzystania wniosków, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia.

WOJEWODA LUBUSKI

Katarzyna Osos